

FAQ vernieuwde opleidingsprofielen en leerplannen NT2

Inhoud

1. ALGEMEEN.....	2
2. ADMINISTRatieve/WETTELIJKE VERPLICHTINGEN.....	2
3. INTAKE EN TRAJECTBEGELEIDING	5
4. OVERGANG VAN OUD NAAR NIEUW.....	7
5. DOMEINEN EN ROLLEN	7
6. TRAJECT MONDELING EN SCHRIFTELIJK.....	11
7. VERLENGD-VERKORT	12
8. L-MODULES EN OPEN MODULES.....	13
9. EVALUATIE.....	17
10. TAALSTAGES	18

Indien u een vraag heeft die in deze FAQ niet wordt beantwoord, kan u uw vraag sturen naar uw pedagogisch begeleider.

1. ALGEMEEN

1.1 Door welke principes liet de commissie zich leiden bij de aanpassingen van het opleidingsprofiel (OP)?

De opdracht van de Minister tot herwerking van de OP NT2¹ liet een minimale en een maximale interpretatie toe. Minimaal waren een aantal aanpassingen nodig van de bestaande OP om aan de opdracht te voldoen. Deze vind je in het [servicedocument NT2, bijlage 1](#). De opdracht gaf de Commissie tevens aanleiding tot het formuleren van een visie voor een meer verdergaande flexibilisering die o.i. noodzakelijk is om antwoord te bieden aan de uitdagingen t.a.v. het huidige en toekomstige NT2-onderwijs in Vlaanderen. De uitgangspunten die bij de minimale oefening waren o.m.

- met deze minimale ingrepen maximale effecten bereiken;
- geen zaken op te nemen in de OP die een latere, verdere flexibilisering in de weg zouden kunnen staan;
- een balans vinden tussen wat in een OP thuishoort enerzijds en in een LP anderzijds.
 - OP: zo duidelijk, sober, helder mogelijk = enkel wat wettelijk verplicht is
 - LP: uitgebreider, gedetailleerder, concreter, voorbeelden e.d.

De nota over een maximale flexibilisering vind je in het [servicedocument NT2, bijlage 3](#).

Wat de didactische uitgangspunten betreft, verwijzen we graag naar het [Servicedocument NT2](#).

1.2 Waar vind je de opleidingsprofielen en de leerplannen NT2?

De nieuwe opleidingsprofielen NT2 staan op de website van het departement Onderwijs: <http://www.ond.vlaanderen.be/curriculum/volwassenenonderwijs/secundair-volwassenenonderwijs/nederlands-tweede-taal/opleidingen.htm>

Alle leerplannen van het volwassenenonderwijs, dus ook van NT2, vind je op de website van de stuurgroep volwassenenonderwijs:

<http://www.stuurgroepvo.be/curriculumontwikkeling/leerplannen/lp-secundair-vo>

2. ADMINISTRATIEVE/WETTELIJKE VERPLICHTINGEN

2.1 Kunnen de centra zelf bepalen hoe ze de modules aanbieden?

Centra kunnen modules apart (parallel) of gecombineerd aanbieden aan de cursist. Maar zelfs als modules gecombineerd aangeboden worden, blijven het juridisch en administratief gezien afzonderlijke modules. Gecombineerde modules moeten dus beschouwd worden als een optelling van de afzonderlijke modules. Ook als modules samen worden aangeboden, moeten cursisten zich voor elke module afzonderlijk inschrijven. Ze moeten ook voor elke

¹ Voor de concrete opdracht van de minister verwijzen we naar het Servicedocument Nt2 <http://www.stuurgroepvo.be/doc/curriculum/ServicebundeI_ToelichtingOPNT2.pdf>

module afzonderlijk geëvalueerd worden (via permanente of afsluitende evaluatie) en kunnen voor elk van deze modules waarin ze geslaagd zijn een deelcertificaat ontvangen.

2.2 Dienen de evaluaties van de 2 modules van blok 1 apart te gebeuren of kan dit op het einde samen in 1 evaluatie en/of op hetzelfde moment, als duidelijk wordt gemaakt wat in die module juist dient behaald te worden? (bv. door verschillende documenten te gebruiken)

Voor elke module moet een afzonderlijke beoordeling gebeuren. Maar de evaluatie van de competenties van de verschillende modules kan wel gezamenlijk en op dezelfde moment(en) gebeuren op voorwaarde dat duidelijk is welke getoetste competenties bij welke module horen. Let wel: dit kan enkel wanneer er tussen de modules geen volgordepijlen staan.

2.3 Wat als men permanent evalueert?

Ook voor permanente evaluatie moeten per module de opdrachten en vragen (geen werkstukken) en de beoordelingsrubrieken en –criteria bijgehouden worden. Dit geldt ook voor de modules die gecombineerd worden aangeboden. Deze worden immers juridisch en administratief gezien als afzonderlijke modules beschouwd.

2.4 Zijn er gevolgen voor certificering?

De evaluatie moet steeds afzonderlijk gebeuren met het oog op het uitreiken van een (deel)certificaat indien de cursist geslaagd is. Cursisten krijgen per module een apart deelcertificaat.

2.5 Kunnen cursisten zich inschrijven voor meerdere modules tegelijk?

Dat kan voor zover ze aan de toelatingsvoorwaarden voldoen. Dit betekent bijvoorbeeld dat cursisten die zich wensen in te schrijven voor een sequentieel geordende module moeten voldoen aan de specifieke toelatingsvoorwaarde voor dergelijke modules (deelcertificaat van voorafgaande module bezitten of toegelaten worden op basis van het oordeel van de directeur over andere studiebewijzen of de resultaten van een toelatingsproef).

2.6 Kan een cursist tegelijk inschrijven voor meerdere modules? Kunnen cursisten wanneer zij een certificaat hebben van R1 zowel mondeling als schriftelijk, tegelijk inschrijven voor Threshold 1 en 2 mondeling en Threshold 1 en 2 schriftelijk? Kunnen zij met een certificaat R1 mondeling (niet schriftelijk) dan tegelijk inschrijven voor modules Threshold 1 en 2 mondeling?

Ja, dit kan sinds 1 september 2014. In onderwijsdecreet XXIV is namelijk een versoepeling van de toelatingsvoorwaarden voorzien waardoor dergelijke doorstroming mogelijk is vanaf 1 september 2014. Om de flexibiliteit van de opleidingsprofielen NT2 maximaal te benutten,

zal de cursist dus tot hetzij de mondelinge, hetzij de schriftelijke component van een opleiding NT2 toegelaten kunnen worden, als hij de competenties van diezelfde component in de onderliggende richtgraad heeft behaald. Maar een cursist die op het einde van een richtgraad enkel geslaagd is voor modules Mondeling kan uiteraard enkel deelcertificaten en geen certificaat van die opleiding behalen. Op basis van de deelcertificaten Mondeling zal hij echter vanaf 1 september 2014 wel toegelaten kunnen worden tot de modules Mondeling van de volgende richtgraad.

2.7 Moeten cursisten voor iedere module van 60 It telkens opnieuw alle attesten verzamelen om een verlaagd tarief te mogen betalen?

Zolang de geldigheid van de attesten bij inschrijving niet verstreken is, hoeven deze niet opnieuw te worden gevraagd.

2.8 Leiden de kleinere modules niet tot een veel grotere administratieve last?

Dat klopt, maar je kan als centrum keuzes maken bij de samenstelling van het aanbod rekening houdende met

- noden cursisten
- administratieve last
- uitval
- cursisten die later inschrijven
- cursisten die een paar lessen missen (cf. verificatie)
- leerkrachten
- ...

Er kan gewerkt worden met clusters van modules en met vrijstellingen.

2.9 Wanneer kan een cursist volledig of gedeeltelijk vrijgesteld worden van inschrijvingsgeld? Op basis van welke attesten?

Het antwoord op deze vragen is te vinden in het vademecum vrijstelling inschrijvingsgeld via de link: www.ond.vlaanderen.be/volwassenenonderwijs/directies/vademecum.htm

3. INTAKE EN TRAJECTBEGELEIDING

3.1 Wie moet vanaf september 2014 de trajectbegeleiding opnemen zoals vermeld in ODXXIV? Wat is de rol van de CVO's en van de doorverwijzende instanties (Huis van het Nederlands, VDAB, OB, Syntra, OCMW, werkgever ...) in deze?

Op 23 april 2014 werd onderwijsdecreet XXIV goedgekeurd door de Vlaamse regering. Deze tekst is licht gewijzigd ten opzichte van de ontwerp tekst maar met belangrijke gevolgen (wijzigingen in GEEL):

“§1ter. De centra voor volwassenenonderwijs die onderwijsbevoegdheid hebben voor opleidingen van het studiegebied Nederlands tweede taal zijn ertoe gehouden om **aantoonbaar** voor elke cursist een individuele leertrajectbegeleiding te organiseren.

Het centrum voor volwassenenonderwijs legt hiertoe **voor de aanvang van de opleiding** en in samenspraak met de cursist het leertraject vast en houdt daarbij rekening met de startcompetenties en het eindperspectief van de cursist en in voorkomend geval ook met de vragen van de doorverwijzende instantie. **Het centrum voor volwassenenonderwijs maakt een schriftelijke neerslag van het leertraject en voegt dit toe aan het cursistendossier.”**

Naast het Huis van het Nederlands (HvN) kan de ‘doorverwijzende instantie’ ook zijn: VDAB, Syntra, OCMW, werkgever, sociale huisvestingsmaatschappij,...

De bevoegdheid van het HvN is om een cursist die nog niet in het bezit is van een studiebewijs NT2 naar het juiste niveau van een NT2-traject en de meest geschikte aanbieder door te verwijzen (bv. Alfa-NT2 in een CBE, NT2 R2 in een CVO, NT2 R2 in een UTC). De verplichting tot individuele leertrajectbegeleiding NT2 die in ODXXIV voor CVO is ingevoerd heeft betrekking op de keuze van de domeinen en rollen die bij de nieuwe opleidingen NT2 moet gemaakt worden. Naargelang de cursist al dan niet het studiebewijs NT2 bezit, zal dus het HvN al dan niet een doorverwijzende bevoegdheid hebben maar niet de bevoegdheid om het traject zelf in te vullen:

- Wanneer een cursist nog geen studiebewijs NT2 heeft en door een bepaalde instantie via het HvN doorverwezen is naar een opleiding NT2 in een CVO, is het aan het CVO om dan samen met de cursist en rekening houdend met de vraag van de doorverwijzende instantie(s) de meest geschikte domeinen en rollen in die opleiding NT2 te bepalen. Wanneer een cursist bijvoorbeeld door een sociale huisvestingsmaatschappij werd doorverwezen naar het HvN en vervolgens door het HvN naar een opleiding NT2 in een CVO, zal het CVO op basis van die doorverwijzingen samen met de cursist alvast de rol van huurder in het leertraject NT2 moeten vastleggen. Daarnaast kan het CVO in functie van het eigen perspectief van de cursist ook nog andere rollen bepalen.
- Wanneer een cursist al in het bezit is van een studiebewijs NT2, kan hij zich rechtsreeks inschrijven in een opleiding NT2 in een CVO. In dat geval heeft hij geen niveaubepaling van het HvN nodig maar kan het wel zijn dat hij doorverwezen werd naar het CVO door een andere instantie dan het HvN. Wanneer iemand die bijvoorbeeld enkele jaren geleden al een studiebewijs NT2 haalde, nu een opleiding bij VDAB of een onderwijsinstelling wenst te volgen, kan het zijn dat daar wordt vastgesteld dat zijn

Nederlands onvoldoende is en dat hij wordt doorverwezen naar een CVO. In dat geval zal het CVO zonder de betrokkenheid van het HvN samen met de cursist rekening moeten houden met de taalvereisten die door VDAB of de onderwijsinstelling voor die bepaalde opleiding werden geformuleerd.

3.2 Zijn er instrumenten beschikbaar om naar de kwaliteit van trajectbegeleiding NT2 te kijken?

Specifiek voor NT2 zijn er voorlopig nog geen gemeenschappelijke instrumenten ontwikkeld. Voor het tweedekansonderwijs bestaat er een gevalideerde [kijkwijzer](#) om de kwaliteit en de effectiviteit van de trajectbegeleiding te screenen. Mits de nodige aanpassingen aan de context van het NT2-onderwijs kan dit instrument bruikbaar zijn.

3.3 Welke criteria hanteert de inspectie om naar kwaliteit van trajectbegeleiding te kijken?

Vanaf 1 februari 2016 worden de decretale voorschriften voor de verplichte trajectbegeleiding tijdens een doorlichting opgenomen in de basisregelgeving. Het toezicht 'basisregelgeving trajectbegeleiding' wordt uitgevoerd aan de hand van duidelijk geformuleerde criteria die naadloos aansluiten bij onderwijsdecreet XXIV.

De zeven kwaliteitscriteria zijn:

1. De **trajectbepaling** gebeurt op het niveau van de individuele cursist.
2. De **trajectbepaling** gebeurt in samenspraak met de cursist.
3. Het **traject** dat de cursist volgt, is in overeenstemming met het startniveau van de cursist behalve in het geval van een gemotiveerde afwijking.
4. Het **traject** dat de cursist volgt, is in overeenstemming met het eindperspectief van de cursist behalve in het geval van een gemotiveerde afwijking.
5. Het **traject** dat de cursist volgt, is in overeenstemming met de vraag van de doorverwijzer behalve in het geval van een gemotiveerde afwijking.
6. Het **onderwijsaanbod** NT2 in het centrum wordt georganiseerd in functie van de trajectbepaling van de individuele cursist.
7. De **evaluatiepraktijk** is afgestemd op het individuele traject van de cursist.

Meer informatie op de website van de onderwijsinspectie:

http://www.onderwijsinspectie.be/sites/default/files/atoms/files/Controle_trajectbegeleiding_vanaf_2015-2016.pdf

3.4 Mag/Kan een cursist eisen van een CVO dat hij met een deelcertificaat mondeling of schriftelijk doorstroomt, terwijl het CVO ervoor opteert om alles gecombineerd aan te bieden en te werken met vaste klassen?

Centra zijn vrij om het aanbod zo te organiseren zoals zij dit het beste achten. Een cursist kan dus niet afdwingen om in een al dan niet gecombineerde groep les te kunnen volgen maar zal enkel kunnen kiezen uit het aanbod zoals het centrum dat organiseert. Als een centrum

echter enkel gecombineerde trajecten aanbiedt, zullen cursisten die enkel slaagden voor de mondelinge module en dus niet meteen kunnen doorstromen in het daaropvolgende gecombineerde traject, misschien wel naar een ander CVO gaan waar ze wel al kunnen doorstromen in de mondelinge module.

4. OMVANG MODULES

4.1 Waarom gaat het om modules van 60 lestijden?

- Dit biedt meer mogelijkheden inzake flexibiliteit en op maat werken. Cursisten hangen niet vast aan 120 lt.
- Dit was expliciet de vraag van de resonansgroep.
- Met korte modules kan je ook beter inspelen op vragen i.v.m. samenwerking. Mogelijke partners (VDAB, Syntra, OCMW ...) zien het niet altijd zitten om te investeren in modules van 120 lt.

4.2 Waarom in RG 3 en 4 geen blokjes van 60 lt?

In lagere RG is er de opsplitsing o.b.v. domeinen. Door in RG 3 en 4 domeinen en rollen niet vast te leggen wordt het mogelijk om de module – voor zover nodig en zinvol - te richten op bepaalde cursistprofielen. In deze fase van iemands leertraject zullen zijn of haar perspectief en concrete doelen zeker al heel wat helderder zijn. Verkorte modules kunnen op RG 3-4. Langere modules betekenen wat minder administratie.

Tot slot vermelden we dat de resonansgroep aangaf dat de duurtijd sowieso als erg kort werd ervaren om met cursisten deze niveaus effectief ten volle te bereiken.

4.3 Er zijn nu meer basiscompetenties (BC's) dan vroeger?

Nee, eigenlijk niet. In het vorige OP werden BC's soms meervoudig geformuleerd (...in informatieve en narratieve teksten'...) en moesten ook in beide tekstsoorten geëvalueerd worden. Bij de vernieuwde OP was het de opdracht deze enkelvoudig te formuleren.

5. DOMEINEN EN ROLLEN

5.1 Hoe brengen we in kaart welke domeinen en rollen het beste aansluiten bij de behoefte van de cursisten?

Om het NT2-onderwijs te laten aansluiten bij de rollen van cursisten in hun dagelijks leven en de doelen waarvoor zij het Nederlands willen gebruiken, moeten de rollen als uitgangspunt gebruikt worden in de vormgeving van het onderwijs. Dit begint al bij de intake van cursisten. Ook bij de groepssamenstelling moet over de rollen worden nagedacht. (bron: website taalunie <http://taalunieversum.org/inhoud/nt2-beginnersdoelen/maatwerk-organiseren>)

Onderwijsdecreet XXIV voorziet in een artikel over trajectbegeleiding. Het in kaart brengen van rollen en domeinen (persoonlijk dossier) zal nu dus consequenter moeten worden uitgebouwd. Dat kan al beginnen met eventuele gegevens die doorverwijzers zoals het Huis van het Nederlands of andere hierover aanleveren. Het gaat hierbij niet om iets louter administratiefs of iets dat enkel bij intake moet worden nagegaan. Rollen en perspectieven kunnen evolueren gedurende de tijd dat cursisten lesvolgen. Vaak is er overlap of is er een combinatie van rollen mogelijk bij ieder individu. Ook als je een doorsnede van de groep maakt, zal je dit opmerken. De bedoeling van trajectbegeleiding is het leertraject zo veel als mogelijk af te stemmen op de leernoden van cursisten.

Mogelijk kunnen weinig cursisten van bij aanvang van het traject scherp hun doelen formuleren. Er zijn verschillende manieren mogelijk om voor (en met) een cursist die rollen te bepalen die persoonlijk relevant zijn: een rechtstreekse bevraging of enquête; een proxy-meting (inschatting o.b.v. feitelijke gegevens als leeftijd, geslacht, burgerlijke staat, beroep en werksituatie, migratiegeschiedenis,...); gerichte lesactiviteiten bij oriëntering of niveaubepaling of in eerste lessen, volgsysteem doorheen de modules, observatie... Bij de keuze van de methodiek hou je rekening met mogelijkheden van de afnemer, capaciteiten van de cursist (zelfkennis, zicht op mogelijkheden,...), nodige instrumenten... Meer inspiratie vind je op: <http://taaluniversum.org/onderwijs/nt2-beginnersdoelen/intakeintro>

5.2 Niet alle rollen passen binnen het persoonlijk en publiek domein dat gekozen werd in sommige richtgraden. Kunnen de domeinen (persoonlijk, publiek, educatief, professioneel) in functie van de leervragen ingevuld worden?

De taaltaken dienen in te spelen op minstens 2 verschillende rollen binnen 2 verschillende domeinen, indien die domeinen niet nader gespecificeerd zijn (bv. in module Waystage mondeling, Vantage schriftelijk enz.)

Indien er wel een domein gespecificeerd is (zoals bv. in de module “NT2-Threshold 1 mondeling persoonlijk”), dan ligt de focus op de mondelinge vaardigheden en op het persoonlijke domein. De taaltaken spelen in op ten minste 2 rollen uit het persoonlijke domein die voor de cursist relevant zijn.

De opdeling in domeinen is niet illustratief, maar een oplossing voor de vroegere opdeling in A/B modules. De OP-commissie opteerde voor de domeinen ‘persoonlijk’ en ‘publiek’ omdat dat de ruimste domeinen zijn, en omdat ‘educatief’ en ‘professioneel’ daar onder kunnen vallen.

Het is bovendien zo dat de opsplitsing tussen de domeinen niet zo strikt is en dat er inderdaad rollen zijn die onder meerdere domeinen kunnen vallen. We hebben ervoor geopteerd om niet op te lijsten welke rollen onder welk domein vallen om maximaal te kunnen inspelen op noden en vragen van de cursisten en om de leerkrachten autonoom te laten beslissen. In de leerplannen staan voorbeelden van hoe dat kan geconcretiseerd worden.

5.3 In onze school heb ik moeten vaststellen dat vooral gefocust wordt op het schema met 2.1. persoonlijk / 2.2. publiek enz. In plaats van meer te kijken naar de behoeftes van de cursisten, worden nu al met de hakbijl een aantal taaltaken geëlimineerd omdat ze niet in het schema passen. Dat kan toch niet de bedoeling zijn?

Neen. Kijk naar de rollen die voorkomen in de groep (zo die al niet is samengesteld obv. bepaalde cursistprofielen) om een beter zicht te krijgen op wat cursisten nodig hebben en moeten kunnen doen in het Nederlands. Probeer met de keuze van lesactiviteiten of taaltaken daarop in te spelen. Turf de doelen af in de doelenlijst van het OP. Het is dus inderdaad niet de bedoeling de taaltaken errond bij voorbaat te elimineren, als de cursist daar nood aan zou hebben.

Deze domeinen zullen in het OP blijven staan omdat de OP-commissie een oplossing moesten vinden van de overheid voor de vroegere A/B modules en er dus tussen deze modules een sluitend verschil moest zijn. Indien alle keuzes van domeinen en rollen werden losgelaten, kon het verschil niet worden gegarandeerd, vond de overheid. Vandaar ook onze ruime invulling in domeinen en rollen, omdat dat toch flexibiliteit toelaat...

5.4 Waarom is 1.1 opgesplitst in 2 domeinen?

De overheid wou af van de A/B-modules: het is niet logisch dat er 2 modules met exact dezelfde basiscompetenties bestaan, maar toch een andere naam hebben. Als er 2 verschillende modules met 2 verschillende namen zijn, dan moet er ook een verschil in zitten.

- Je zou de basiscompetenties kunnen verdelen over 2 modules. Dit zou een moeilijke, artificiële of misschien onlogische oefening zijn. Op basis van welke redenen ga je de BC verkavelen over de modules? Waarom zou bv. "informatie geven en krijgen" in de ene module zitten maar in de andere niet?
- Je zou mondelinge en schriftelijke BC uit elkaar kunnen halen. Voor 1.1 valt er evenwel echt iets voor te zeggen om de 4 vaardigheden zeker samen aan bod te laten komen. Cursisten hebben die minimale basis nodig. Het lijkt niet opportuun om voor 1.1 al te splitsen.
- Je kan verdelen op basis van domeinen. Je werkt in de 2 modules aan dezelfde basiscompetenties, maar je vult het in volgens verschillende domeinen

5.5 Is er nog een verschil qua niveau tussen 2.1 en 2.2? Of 2.3 en 2.4?

Nee. Zoals het niveau B1 het Europees Referentiekader voor moderne vreemde talen één niveau is, zo was er ook één RG2 van 480 lt. Nu zijn het dus 2 niveaus van 240 lt. met modules die naast elkaar staan. Er is wel een verschil in niveau tussen de 'blokken' 2.1/2.2 enerzijds en 2.3/2.4 anderzijds. Deze verschillen situeren zich op het vlak van de tekstenmerken en de ondersteunende elementen. We verwijzen hierbij naar de [matrix in het servicedocument, bijlage 7](#), voor een overzicht.

5.6 Kan iemand starten met Breakthrough publiek en daarna Breakthrough persoonlijk aanvagen of moet eerst Breakthrough persoonlijk en vervolgens Breakthrough publiek worden gevolgd? Ligt de volgorde van deze modules vast? Moet Breakthrough persoonlijk en Breakthrough publiek worden gevolgd vooraleer ingestapt kan worden in Waystage?

Aangezien er geen pijlen tussen de modules van Breakthrough zijn, werd er geen volgorde relatie vastgelegd. De modules kunnen om de beurt (welke eerst maakt niet uit) of parallel (tegelijk) aangeboden worden.

Om in Waystage te kunnen instappen, moet de cursist wel het hele blok Breakthrough behaald hebben, aangezien er wel een pijl staat (via certificaat of aantonen via proef).

6. TRAJECT MONDELING EN SCHRIFTELIJK

6.1 Kunnen cursisten vanaf 1.2 mondeling helemaal doorstromen naar R4 mondeling?

Ja, dat kan. Zie de pijlen in de schema's. In OD XXIV is de mogelijkheid om van mondelinge resp. schriftelijke module over te gaan naar de volgende mondeling resp. schriftelijke module over te stappen wél voorzien. Zie ook hoofdstuk 3 "beginsituatie" in de leerplannen.

Let wel: het feit dat iemand mondeling of schriftelijk mag doorgaan naar een volgend niveau, betekent niet dat hij of zij het certificaat van het volledige voorgaande niveau heeft behaald.

6.2 Kan een cursist uit een hogere module mondeling, terugkeren naar een lagere module schriftelijk? Je kan dus met een groot verschil aan talige bagage zitten bij de cursisten?

Dat klopt. Voordeel: cursisten moeten basiscompetenties/vaardigheden die ze onder de knie hebben niet blijven herhalen omdat ze zwakker presteren voor andere vaardigheden.

6.3 Kunnen cursisten in principe enkel via een mondeling traject doorstromen naar een universitaire opleiding?

Puur theoretisch zou dit kunnen, maar met een goede trajectbegeleiding zou dit niet het geval mogen zijn. Het is overigens door een cursist niet afdwingbaar welke modules er worden ingericht door een CVO.

6.4 Kan de school ervoor kiezen om in een basisaanbod de modules mondeling en schriftelijk gecombineerd aan te bieden (de meeste taaltaken hebben immers een mondelinge en een schriftelijke component)?

CVO's kunnen er inderdaad nog steeds voor kiezen om de mondelinge en schriftelijke component gecombineerd aan bod te doen komen; dat hangt dan af van het doelpubliek en

hun wensen/noden (willen de cursisten heel het traject doen en een certificaat van de richtgraad behalen of willen ze enkel een mondelinge/schriftelijke stroom volgen). Niets zegt dat er in een ‘mondelinge’ module geen schriftelijke vaardigheden aan bod zullen (mogen/moeten) komen – maar deze worden dan niet geëvalueerd.

7. VERLENGD-VERKORT

7.1 Er zijn geen aparte OP's voor verlengde en verkorte duur. Kunnen deze nog ingericht worden?

Er zijn nog steeds modules verlengd-verkort maar deze worden gewoon vermeld in het BVR. Niet in aparte OP.

Verlengd-verkort is een element dat je kan gebruiken in de trajectbegeleiding om het gepaste traject te kiezen of eventueel bij te sturen. Eén cursist hoeft niet alle modules in hetzelfde ‘tempo’ (verkort-normaal-verlengd) te volgen. Wanneer een cursist overgaat van gewoon naar vertraagd of versnelde traject of omgekeerd, moet dit gemotiveerd worden. Zo gaan bijvoorbeeld sommige cursisten mondeling snel vooruit terwijl er schriftelijk een verlengde module aangewezen is. Dit uiteraard binnen de organisatorische mogelijkheden van een CVO en niet afdwingbaar door de cursist.

7.2 Op basis van omzendbrief VWO/2011/03 bijlage 7 kan men verkorte en verlengde trajecten NT2 aanbieden. Kan op basis van deze omzendbrief een cursist SVWO in bijvoorbeeld R2 een combinatie maken van modules gewone duur met modules verkorte, resp. verlengde duur om zo tot het certificaat NT2 - R2 te komen?

Het is inderdaad mogelijk dat een cursist op basis van een combinatie van modules van gewone duur en verlengde of verkorte modules een certificaat van de opleiding NT2 – R2 kan behalen. Het is immers niet de duur van de opleiding die bepalend is voor het uitreiken van het studiebewijs maar de mate waarin de competenties verworven zijn. Een cursist van de opleiding NT2 R2 kan bijvoorbeeld geslaagd zijn in de 4 standaardmodules mondeling van 60 lestijden en in de 4 verlengde modules schriftelijk van 90 lestijden. Deze cursist heeft dan aangetoond dat hij de competenties van de volledige opleiding in voldoende mate verworven heeft. Bijgevolg zal aan deze cursist hetzelfde certificaat NT2 – R2 uitgereikt moeten worden als aan een cursist die de 8 modules van 60 lestijden met succes beëindigde of een cursist die de 8 modules in een verkort traject van elk 40 lestijden met succes beëindigde. Op het studiebewijs moet het aantal lestijden zoals vastgelegd in het opleidingsprofiel vermeld worden, d.w.z. de duur van het standaardtraject. Op die manier wordt vermeden dat cursisten die er langer over deden om de competenties te verwerven, “gestigmatiseerd” zouden worden. Uit een studiebewijs blijkt immers ook niet dat een cursist een of meer modules opnieuw heeft moeten doen vooraleer hij daarin slaagde.

7.3 Bestaan er verkorte of verlengde geletterdheidsmodules (L-modules) NT2?

Het aantal lestijden voor de L-modules NT2 staat vast, daar is geen verkorte of verlengde versie van. Je kan wel een open module samenstellen met basiscompetenties uit 1 of meerdere geletterdheidsmodules NT2. Dat kan dan voor minder lestijden: 20 of 40 bijvoorbeeld, afhankelijk van het aantal basiscompetenties die je in zo'n module stopt.

8. GELETTERDHEIDSMODULES EN OPEN MODULES

8.1 Moet je geletterdheidsmodules NT2 en open modules aanvragen?

Geletterdheidsmodules, ook wel L-modules genoemd, NT2 hoef je niet aan te vragen, die krijg je standaard bij het reguliere traject (m.a.w. indien je onderwijsbevoegdheid had voor de "reguliere" modules NT2 van richtgraden 1 en 2, dan heb je die ook voor de bijhorende geletterdheidsmodules).

Ook open modules hoef je niet aan te vragen. Het is immers zo dat de basiscompetenties voor de open modules dienen geplukt te worden uit de geletterdheidsmodules NT2 (kan wel over de richtgraden heen).

Je hoeft ook niet de L-modules NT2 aan te bieden vooraleer je er open modules van kan maken.

Voor meer info over de criteria waaraan open modules moeten voldoen, zie <http://www.ond.vlaanderen.be/edulex/database/document/document.asp?docid=14282> onder 3.1.4 en 3.1.5

8.2 Gaat de betekenis van 'geletterdheid' niet breder dan enkel taal?

In haar "Advies over de voorstellen van opleidingsprofielen voor het secundair volwassenenonderwijs" van 22 oktober 2013 stelde de VLOR dat deze geletterdheidsmodules niet beantwoordden aan een brede invulling van 'geletterdheid'.

Naast de L-modules NT2 bestaan er ook L-modules bij de diplomagerichte opleidingen secundair volwassenenonderwijs. De basiscompetenties van deze laatste L-modules zijn geselecteerd uit de matrix "Nederlands en Leren Leren". Meer informatie in het servicedocument via deze link:

<http://www.stuurgroepvo.be/doc/curriculum/servicedocumentgeletterdheidsmodules-def-maart2016.pdf>

8.3 Kan je een heel traject met L-modules NT2 inrichten?

In principe kan een cursist verschillende L-modules NT2 na elkaar volgen als het centrum dit kan verantwoorden. De L-modules NT2 zijn evenwel niet bedoeld om volledig alternatieve trajecten uit te bouwen, maar om cursisten te ondersteunen in een ander traject. Daarom

zijn het qua lestijden ook relatief korte modules: die korte, extra ondersteuning zou moeten volstaan om het "gewone" traject succesvol te doorlopen.

8.4 Kan je cursisten verplichten L-modules NT2 te volgen?

Nee, je kan het wel adviseren, maar niet verplichten. De L-modules NT2 hebben geen invloed op de instapvoorwaarden van de andere modules. Het traject wordt verlengd en cursisten zullen (tot nader orde) ook extra moeten betalen voor die L-module NT2. De deler is dezelfde als de deler van de opleiding waarbij de L-module hoort (NT2). Er werd tijdens onderhandelingen wel gevraagd om de L-modules NT2 gratis of aan verminderd tarief te laten volgen omdat die modules het traject van de cursist vaak op advies van het centrum verzwaren.

8.5 Waarom verschillen sommige L-modules NT2 op RG1 van duur?

In een L-module NT2 van 80 lt. gaat het in vergelijking met een module van 60 lt. bv. om meer basiscompetenties en om 'onbekende' gesprekspartners.

8.6 Wanneer bied je een L-module NT2 aan en wanneer een gewone module?

Wanneer de cursist in kwestie een certificaat nodig heeft, is een gewone module aangewezen. Wanneer voor het behalen van de doelen van een opleiding extra ondersteuning NT2 nodig is of voor het goed functioneren in een tewerkstelling kan je de meest passende L-module(s) NT2 adviseren.

8.7 Waarom zijn er geen L-modules NT2 op R3?

Er bestaan geletterdheidsmodules voor de diplomagerichte opleidingen die putten uit de matrix "Nederlands en Leren leren". Cursisten met een educatief perspectief van RG 3 kunnen gebruik maken van deze modules. De overheid vond het niet wenselijk overlap te creëren met de L-modules NT2 (zie ook 8.2).

8.8 Is de deler van de opleiding NT2 dezelfde als bij L-modules NT2 en open modules NT2?

Ja.

8.9 Wanneer kan ik open modules inrichten?

Wanneer het nodig is om aan meer, minder of andere basiscompetenties te werken dan in een bepaalde geletterdheidsmodule NT2 staan (bv. cursisten hebben ook nood aan luisteren) dan kan je op maat van jouw cursistengroep een open module samenstellen. Daarvoor kan je

uit alle bestaande geletterdheidsmodules NT2 de basiscompetenties selecteren die de cursisten nodig hebben. Je moet de zinvolheid van de clustering aantonen.

8.10 Wanneer we een open module inrichten kunnen we basiscompetenties selecteren uit de verschillende geletterdheidsmodules NT2. Zijn hier richtlijnen voor? Is er een minimum of een maximum aantal basiscompetenties die we moeten selecteren?

Daar zijn geen richtlijnen voor; enkel het aantal lestijden per open module is bepaald, nl. min. 20 lestijden, uit te breiden met een veelvoud van 20, nl. 40lt, 60lt. In functie van de nood en de behoefte van de cursist(en) kies je een aantal relevante basiscompetenties (min. 1 en max. allemaal, maar dat laatste lijkt zeer onwaarschijnlijk, want dan kan je evengoed alle geletterdheidsmodules NT2 aanbieden).

8.11 Wij willen een open module van 20lt inrichten met enkele basiscompetenties uit de L-module LM NT 111 “Breakthrough/Waystage Spreken/gesprekken voeren en luisteren in de opleiding”. Sommige geselecteerde leerdoelstellingen zijn gekenmerkt als “Breakthrough”, andere als “Waystage”. Wil dat dan zeggen dat de cursist minimum instapniveau Breakthrough moet hebben?

Wanneer er in een open module BC's uit de L-modules van zowel niveau Breakthrough als Waystage worden geselecteerd, dan gelden voor de open L-module, de toelatingsvoorwaarden voor het 'laagste' niveau. In het voorbeeld onder 8.11 zal de open module dus instapvrij zijn.

Indien je echter op R1 een open L-module samenstelt met énkelt BC's van het niveau waystage, dan geldt als toelatingsvoorwaarde voor deze open module, dat de cursist beschikt over de deelcertificaten van de modules NT2 Breakthrough persoonlijk en NT2 Breakthrough publiek.

8.12 Als je in een open module BC's selecteert uit de L-modules NT2 van zowel R1 als R2, wat zijn dan de toelatingsvoorwaarden waaraan de cursist moet voldoen?

Wanneer er in een open L-module BC's uit de L-modules van zowel R1 als van R2 worden geselecteerd, dan gelden op het niveau van de open L-module, de instapvoorwaarden voor het 'laagste' niveau.

Voorbeelden:

- Als er uit de L-modules van R1, één of meerdere BC's wordt(worden) geselecteerd die zich op het niveau NT2 Breakthrough situeren, naast één of meerdere BC's die men selecteert uit de L-modules van R2, dan zal deze open module instapvrij zijn.
- Als er uit de L-modules van R1, één of meerdere BC's wordt(worden) geselecteerd die zich op het niveau NT2 Waystage situeren, naast één of meerdere BC's die men selecteert uit de L-modules van R2, dan zal de instapvoorwaarde voor deze open module zijn dat de

cursist beschikt over de deelcertificaten van de modules NT2 Breakthrough persoonlijk en NT2 Breakthrough publiek.

Welke BC's uit de L-modules van RG1 situeren zich op het niveau NT2 Breakthrough, en welke op het niveau NT2 Waystage? Dit vind je terug in het [opleidingsprofiel NT2 RG1](#) blz. 22 en volgende.

8.12bis Als je een open L-module samenstelt met een selectie van basiscompetenties Mondeling en Schriftelijk uit de L-modules R2, wat zijn dan de toelatingsvoorwaarden waaraan de cursist moet voldoen?

De cursist moet het certificaat / de basiscompetenties behaald hebben van NT2 R1.

Opgelet: Indien er basiscompetenties uit de L-modules R2 worden geselecteerd enkel voor de mondelinge vaardigheden, dan volstaat een deelcertificaat WS mondeling. Indien er basiscompetenties uit de L-modules R2 worden geselecteerd enkel voor de schriftelijke vaardigheden, dan volstaat een deelcertificaat WS schriftelijk.

8.13 Kan ik een open module logopedie aanbieden?

Logopedie slaat eigenlijk op tekstkenmerken van spreken (articulatie/intonatie).

In een open module wordt er bepaald aan welke basiscompetenties er voor een cursist/een groep van cursisten wordt gewerkt (geremedieerd) en welke er zullen worden behaald. Immers, bij het behalen van de basiscompetenties en het behalen van de 'open module' krijgt de cursist een certificaat met certificaatsupplement waarin wordt opgelijst (per cursist) welke basiscompetenties werden behaald.

Er kan wel gewerkt worden aan tekstkenmerken die ondersteunend zijn aan de basiscompetenties en ermee samengaan, maar het werken aan de tekstkenmerken is dus geen doel op zich, maar staat in functie van de basiscompetenties die gekozen zijn en die dienen gerealiseerd te worden.

8.14 Indien een CVO of een CBE een geletterdheidsmodule of open module NT2 wil aanbieden buiten zijn eigen lesplaatsen, bijvoorbeeld op vraag van en in een bedrijf, een OCMW, enz. kan dat dan via regulier onderwijs of enkel via contractonderwijs? Moet er dan daarvoor iets speciaals gemeld worden?

Het organiseren van een geletterdheidsmodule of open module NT2 waarbij alle regelgeving van het volwassenenonderwijs gevolgd wordt, hoeft niet via contractonderwijs maar komt zoals het regulier onderwijs in aanmerking voor financiering/subsidiëring van de overheid. Het centrum moet wel de plaats in het bedrijf of de organisatie waar de lessen gegeven worden als nieuwe lesplaats melden aan de cel gegevensbeheer van AHOVOKS.

8.15 Ontvangen de cursisten een certificaat van een open module?

De cursisten krijgen een deelcertificaatsupplement bij het deelcertificaat van de open module. Het deelcertificaatsupplement vermeldt de selectie van BC. Zie het [Decreet op het Volwassenenonderwijs](#):

Art. 41.

§ 1. Een deelcertificaat bekrachtigt een module [...]³.

[Bij een deelcertificaat van een open module als vermeld in artikel 25bis wordt steeds een deelcertificaatsupplement uitgereikt, waarin het centrumbestuur de eindtermen of basiscompetenties van die module opneemt. De Vlaamse Regering bepaalt het model van deelcertificaatsupplement en de nadere modaliteiten met betrekking tot de uitreiking ervan.]²

8.16 Aan welke modaliteiten moet een deelcertificaatsupplement voldoen?

Een model van deelcertificaatsupplement staat in volgend document: <http://www.ond.vlaanderen.be/doc/dl.ashx?nr=4500>

9. EVALUATIE

9.1 Moeten de CVO's alle leerplandoelstellingen evalueren?

Zoals vroeger moet je nog altijd aan alle doelen werken en ze evalueren maar je kan kiezen op welke manier je evalueert: dat kan via testen, examens maar ook via andere evaluatievormen zoals zelfevaluatie, peerevaluatie, observatie, portfolio ...

Op de website van de onderwijsinspectie lezen we:

“Het decreet VWO is duidelijk op dit punt: de evaluatie moet betrekking hebben op alle doelen en moet valide zijn. Als de doelen diverse tekstsoorten voorschrijven waarbinnen die doelen moeten worden behaald, dan moet er op het einde van het traject een valide/onderbouwde uitspraak worden gedaan over alle tekstsoorten. Kortom: voor elke cursist moet op het einde van het traject op een valide manier een uitspraak worden gedaan of de cursist al dan niet geslaagd is.

De wijze waarop het centrum tot die uitspraak komt of hoe het centrum evalueert, behoort tot de autonomie van het centrum. Er zijn heel veel vormen van evaluatie mogelijk: tussentijds of gespreid, permanent, taakgericht (taaltaken), eindexamen, observaties, buitenschoolse opdrachten

Welke doelstelling wanneer gemeten wordt, behoort eveneens tot de autonomie van het centrum. In het verlengde hiervan moeten in eindexamens/summatieve evaluaties niet alle doelen gemeten worden. De inspectie legt in dit verband dus niets op. Wij kijken naar het

geheel van de evaluatie en de validiteit ervan met een respect voor de pedagogische vrijheid van het centrum.

We merken wel uit doorlichtingen NT2 dat centra geneigd zijn bepaalde doelen herhaaldelijk te evalueren, andere verwaarlozen en soms te veel onderwijstijd in evaluatie steken. We lichten herhaaldelijk centra door waar de evaluatietijd tot één vijfde van de onderwijstijd beslaat. Een ander knelpunt is de validiteit van de toetstaken. Voor bepaalde doelen (zoals het globaal onderwerp bepalen in een luistertekst) slagen leerkrachten er moeilijk in om een valide toets op te stellen. En verder is er het gekende knelpunt: we blijven vaststellen dat in de uitspraak over al dan niet slagen de ondersteunende kennis doorslaggevend is en vaak getoetst wordt op een niveau dat niet overeenstemt met de voorgeschreven tekstkenmerken in het opleidingsprofiel. Kortom: de eisen van de centra liggen vaak te hoog voor ondersteunende kennis en lang niet alle doelen worden op een valide manier getoetst terwijl de centra heel veel onderwijstijd spenderen aan evaluatie.”

9.2 Klopt het dat je in een open module niet alle BC's moet behalen maar dat die enkel na te streven zijn?

De basiscompetenties die je selecteert, dient de cursist wél te BEHALEN! (hij/zij wordt er trouwens voor gecertificeerd). Je moet de aangeboden basiscompetenties dus evalueren...

Enkel de attitudes zijn na te streven.

10.TAALSTAGES

10.1 Kunnen leerkrachten een aantal uren van een module spenderen aan taalstages? De cursisten gaan tijdens die uren op stage, de leerkracht heeft tijd om alle regelingen te treffen. Kan dit binnen een reguliere module/L-module/open module NT2?

Taalstages kunnen inderdaad als leervorm gehanteerd worden in het kader van de vernieuwde OP NT2. Een centrum kan er dus zelf voor kiezen om alle of bepaalde basiscompetenties van een module (gewone, geletterdheidsmodule of open module) via stage aan te leren aan de cursisten. De leraarsuren die dan niet besteed worden aan contactonderwijs, kunnen gebruikt worden voor de taken die bij de organisatie, de begeleiding en evaluatie van een stage horen. Zie hiervoor ook punt 4 van de [richtlijnen m.b.t. werkplekleren](#) in het secundair volwassenenonderwijs.